

۲۴-۲۱ مقدار حد داده شده را با استفاده از جدولی برای مقدارهای تابع موردنظر تخمین بزنید. اگر وسیله‌ای برای رسم شکل دارید، با استفاده از آن درستی نتیجه‌ای را که به دست آورده‌اید از روی شکل نشان دهید.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 3x}{\tan 5x} . \quad ۲۲$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+4} - 2}{x} . \quad ۲۱$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{9^x - 5^x}{x} . \quad ۲۴$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^6 - 1}{x^{10} - 1} . \quad ۲۳$$

۳۲-۲۵ حد های نامتناهی زیر را مشخص کنید.

$$\lim_{x \rightarrow -3^-} \frac{x+2}{x+3} . \quad ۲۶$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x+2}{x+3} . \quad ۲۵$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x - 1}{x^2(x + 1)} . \text{٢٨}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - x}{(x - 1)^2} . \text{٢٧}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi^-} \cot x . \text{٣٠}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{x - 1}{x^2(x + 1)} . \text{٢٩}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{x^2 - 1x}{x^2 - 1x + 1} . \text{٣٢}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\pi^-} x \csc x . \text{٣١}$$

۹-۳ هر یک از حد های زیر را حساب کنید و در هر مرحله بگویید از کدام قاعده یا قاعده های حدگیری استفاده کرده اید.

$$\lim_{x \rightarrow -2} (3x^4 + 2x^2 - x + 1) . ۲$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x^2 + 1}{x^2 + 6x - 4} . ۴$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} (1 + \sqrt[3]{x})(2 - 6x^2 + x^3) . ۵$$

$$\lim_{t \rightarrow -1} (t^2 + 1)^3 (t + 3)^5 . ۶$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1 + 3x}{1 + 4x^2 + 3x^4} \right)^3 . ۷$$

$$\lim_{u \rightarrow -2} \sqrt{u^4 + 3u + 6} . ۸$$

$$\lim_{x \rightarrow 4^-} \sqrt{16 - x^2} . ۹$$

۳۲. الف) با استفاده از نمودار تابع

$$f(x) = \frac{\sqrt{3+x} - \sqrt{3}}{x}$$

مقدار $f(x)$ را تا دو رقم اعشار حساب کنید.

ب) با استفاده از جدولی از مقدارهای $f(x)$ حد موردنظر را چهار رقم اعشار حساب کنید.

ج) مقدار دقیق حد موردنظر را با استفاده از قاعده‌های حمله‌کننده پیدا کنید.

۳۳. با استفاده از قضیه فشردگی نشان دهید که

$$\lim_{x \rightarrow 0} (x^r \cos 20\pi x) = 0$$

درستی این حکم را با رسم کردن نمودار تابعهای $f(x) = -x^r$ و $g(x) = x^r \cos 20\pi x$ روی یک صفحه نیز نشان دهید.

۳۴. با استفاده از قضیه فشردگی نشان دهید که

$$\lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{x^r + x^s} \sin \frac{\pi}{x} = 0$$

درستی این حکم را با رسم کردن نمودار تابعهای f و g روی یک صفحه نیز نشان دهید.

۳۵. اگر به ازای $x \geq 0$

$$x - 1 \leq f(x) \leq x^r - rx + r$$

$\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ را پیدا کنید.

۳۶. اگر به ازای هر x ,

$$x \leq g(x) \leq x^r - x^s + s$$

$\lim_{x \rightarrow 1} g(x)$ را حساب کنید.

$$\lim_{x \rightarrow 0} x^r \cos \frac{r}{x} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0+} \sqrt{x} \left(1 + \sin \frac{r}{x} \right) = 0$$

۴۴-۳۹ حد داده شده را، در صورت وجود، پیدا کنید. اگر این حد وجود نداشته باشد، توضیح دهید که چرا وجود ندارد.

$$\lim_{x \rightarrow -6} \frac{2x + 12}{|x + 6|}$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} (2x + |x - 3|)$$

ب) با در نظر داشتن قسمت (الف)، توضیح دهید که چرا تساوی

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^r + x - 6}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} (x + 3)$$

درست است.

۳۵-۱۱ حد داده شده را، در صورت وجود، حساب کنید.

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{x^r + 5x + 4}{x^r + 3x - 4} . ۱۲$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^r + x - 6}{x - 2} . ۱۱$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{x^r - 4x}{x^r - 3x - 4} . ۱۴$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^r - x + 6}{x - 2} . ۱۳$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^r - 4x}{x^r - 3x - 4} . ۱۶$$

$$\lim_{t \rightarrow -2} \frac{t^r - 9}{2t^r + 7t + 3} . ۱۵$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^r - 1}{x^r - 1} . ۱۸$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(4+h)^r - 16}{h} . ۱۷$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(2+h)^r - 8}{h} . ۲۰$$

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x+2}{x^r + 1} . ۱۹$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+h} - 1}{h} . ۲۲$$

$$\lim_{t \rightarrow 1} \frac{9-t}{3-\sqrt{t}} . ۲۱$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^r + 2x + 1}{x^r - 1} . ۲۴$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x+2} - 3}{x-4} . ۲۳$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{t} - \frac{1}{t^r + t} \right) . ۲۶$$

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{\frac{1}{r} + \frac{1}{x}}{\frac{1}{4} + x} . ۲۵$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(3+h)^{-1} - 3^{-1}}{h} . ۲۸$$

$$\lim_{x \rightarrow 16} \frac{4 - \sqrt{x}}{16x - x^r} . ۲۷$$

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{\sqrt{x^r + 9} - 5}{x + 4} . ۳۰ \quad \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{t\sqrt{1+t}} - \frac{1}{t} \right) . ۲۹$$

۳۱. الف) با ترسیم نمودار تابع $f(x) = \frac{x}{\sqrt{1+3x} - 1}$ مقدار

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\sqrt{1+3x} - 1}$$

را تخمین بزنید.

ب) جدولی از مقدارهای $f(x)$ به ازای x های نزدیک به 0 تشکیل دهید و مقدار حد موردنظر را حدس بزنید.

ج) با استفاده از قاعده‌های حدگیری ثابت کنید که حدستان درست است.

۳.۲ محاسبه حد با استفاده از قاعده‌های حدگیری

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{2 - |x|}{2 + x} . \quad .42$$

$$\lim_{x \rightarrow 0, 5^-} \frac{2x - 1}{|2x^3 - x^2|} . \quad .41$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{|x|} \right) . \quad .44$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{|x|} \right) . \quad .43$$

۶۰. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{6-x}-2}{\sqrt{3-x}-1}$ را حساب کنید.

۶۱. آیا عددی مانند a وجود دارد که

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{3x^2 + ax + a + 3}{x^2 + x - 2}$$

۱۵. معادله

$$x^{\circ} - 10x^{\circ} + 5 = 0$$

ریشه‌ای در بازه $(2, \infty)$ دارد.

۱۶. اگر به ازای هر $x > 1$ و $f(x) > 1$ وجود داشته باشد،

آن‌وقت

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) > 1$$

تمرین

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x+6}-x}{x^{\circ}-3x^{\circ}} . ۱۲ \quad \lim_{u \rightarrow 1} \frac{u^{\circ}-1}{u^{\circ}+5u^{\circ}-6u} . ۱۱$$

$$\lim_{v \rightarrow 1} \frac{v^{\circ}+2v-1}{v^{\circ}-16} . ۱۴ \quad \lim_{s \rightarrow 16} \frac{4-\sqrt{s}}{s-16} . ۱۳$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1-\sqrt{1-x^{\circ}}}{x} . ۱۵$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{x-1} + \frac{1}{x^{\circ}-3x+2} \right) . ۱۶$$

۱۷. اگر به ازای $3 \leq f(x) \leq x^{\circ}$ ، $0 < x < 2$ ، مثلاً $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ را پیدا کنید.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^{\circ} \cos \frac{1}{x^{\circ}} = 0 . ۱۸$$

۱۹-۲۰ حکم داده شده را با استفاده از تعریف دقیق حد ثابت کنید.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x} = \infty . ۲۰ \quad \lim_{x \rightarrow 2} (14 - 5x) = 4 . ۱۹$$

$$\lim_{x \rightarrow 4^+} \frac{2}{\sqrt{x-4}} = \infty . ۲۲ \quad \lim_{x \rightarrow 2} (x^{\circ} - 3x) = -2 . ۲۱$$

۲۳. فرض کنید

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{-x} & x < 0 \\ 3-x & 0 \leq x < 3 \\ (x-3)^2 & x > 3 \end{cases}$$

الف) هر یک از حدهای زیر را در صورت وجود، حساب کنید

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \text{ (ii)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \text{ (i)}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \text{ (iv)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) \text{ (iii)}$$

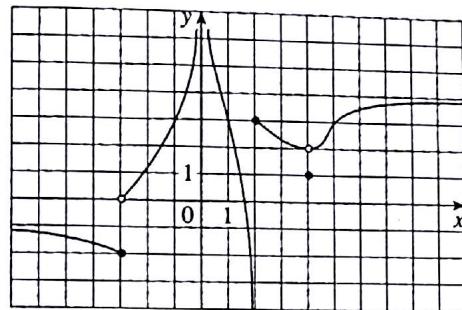
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \text{ (vi)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) \text{ (v)}$$

ب) f در کجاها ناپیوسته است؟

ج) نمودار f را رسم کنید.

۱. در شکل زیر نمودار f داده شده است.

الف) هر یک از حدهای زیر را پیدا کنید یا توضیح دهید که چرا حد موردنظر وجود ندارد.

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) \text{ (ii)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) \text{ (i)}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) \text{ (iv)}$$

$$\lim_{x \rightarrow -2} f(x) \text{ (iii)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) \text{ (vi)}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \text{ (v)}$$

ب) معادله مجانبها قائم را مشخص کنید.

ج) f در چه عددهایی ناپیوسته است؟ توضیح دهید.

۲. نمودار تابعی مانند f را رسم کنید که در همه شرط‌های زیر صدق کند:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -2, \quad \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 1, \quad f(0) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = -\infty$$

۱۶-۳ حد موردنظر را پیدا کنید.

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^{\circ}-9}{x^{\circ}+2x-3} . ۴$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \cos(x + \sin x) . ۳$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^{\circ}-9}{x^{\circ}+2x-3} . ۶$$

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^{\circ}-9}{x^{\circ}+2x-3} . ۵$$

$$\lim_{t \rightarrow 1} \frac{t^{\circ}-4}{t^{\circ}-1} . ۸$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(h-1)^{\circ}+1}{h} . ۷$$

$$\lim_{v \rightarrow 4^+} \frac{4-v}{|4-v|} . ۱۰$$

$$\lim_{r \rightarrow 1} \frac{\sqrt{r}}{(r-1)^{\circ}} . ۹$$